

ZORGPLICHT NIET ONBEGRENSD

Een financiële dienstverlener hoeft portefeuillehouders niet uit eigen beweging op informatie te wijzen die op beleggingsbeslissingen van invloed kan zijn.

TEKST: GEERT KOSTER; ILLUSTRATIE: JOSJE VAN KOPPEN

Op 15 oktober 2010 deed de Geschillencommissie van het Klachteninstituut Financiële dienstverlening (Kifid) uitspraak in een zaak die is te plaatsen in de nasleep van de IJslandse financiële malaise van 2008, waaronder ook de bekende deconfiture van spaarbank Icesave. In oktober 2008 werden de drie grootste IJslandse banken, waaronder Islandsbanki, genationaliseerd. De perpetuele obligaties van laatstgenoemde bank werden in 2006 door menig financiële dienstverlener aanbevolen. Zo ook aan de belegger in deze kwestie.

SNEEUW VOOR DE ZON

Tussen de belegger en de financiële dienstverlener bestaat een adviesrelatie. Belegger heeft op advies van financiële dienstverlener op 29 maart 2006 de 8% Islandsbanki perpetuele obligatie gekocht. Nadat deze bank genationaliseerd is, ziet de belegger de waarde van de obligatie als sneeuw voor de zon verdwijnen.

De belegger vordert vergoeding van zijn schade, bestaande uit de nominale waarde en rentevergoeding. Zijns inziens heeft de financiële dienstverlener zijn zorgplicht geschonden. Deze had hem moeten wijzen op de negatieve tendensen bij IJslandse banken in het algemeen en bij Islandsbanki in het bijzonder, en dat had moeten leiden tot een verkoopadvies.

De belegger wijst daarbij op de uitlatingen van de voormalige bestuursvoorzitter van de financiële dienstverlener in Nova: "In Nova heb ik voor de zomer al gewezen op het feit dat het IJslandse garantiesysteem minder sterk was. Dat hadden spaarders dus kunnen en moeten weten." Het gaat hier waarschijnlijk om uitlatingen van Bert Heemskerk, voormalig bestuursvoorzitter van de Rabobank. De uitspraken van de

Geschillencommissie zijn echter geanonimiseerd, zodat dit niet met zekerheid valt te stellen.

Ook stelt de belegger dat hij niet wist dat het bij de perpetuele obligaties om een achtergestelde lening ging.

EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

De commissie benadrukt dat tussen partijen een adviesrelatie bestaat. Dit houdt onder meer in dat de belegger zelf verantwoordelijk is voor aan- en verkooptransacties. De financiële dienstverlener is slechts verantwoordelijk als de instelling adviezen geeft die een redelijk handelend beleggingsadviseur in redelijkheid niet had mogen geven. Volgens de Geschillencommissie is dit niet aan de orde nu belegger zich slechts heeft beklaagd over de slechte situatie bij Islandsbanki en niet over het advies tot aanschaf van de obligatie.

Dit is een weinig bevredigende conclusie van de commissie. Een en ander toont aan

hoe belangrijk het is welke insteek een belegger kiest als hij zijn klacht voorlegt aan de Geschillencommissie en hoe hij zijn klacht formuleert.

Voorts stelt de Geschillencommissie de vraag centraal of de dienstverlener een zorgplicht heeft om de belegger te informeren dan wel te waarschuwen op basis van mogelijkerwijs bij hem bekend zijnde verslechterende omstandigheden bij de IJslandse banken. De commissie overweegt dat ten tijde van de aanschaf de obligatie Islandsbanki een rating A+ had en daarmee zogenaamd relatief weinig risico had. Ook al werd deze rating uiteindelijk naar beneden bijgesteld, Islandsbanki bleef op grond van de rating relatief kredietwaardig. De Geschillencommissie oordeelt dat er geen reden was om af te wijken van de rating agencies. De inschatting of een instelling wel of niet voldoende kredietwaardig is, mag niet zelfstandig van een financiële dienstverlener worden verwacht.

